

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA NADZOR PRORAČUNA

Fajfarjeva 33, 1502 Ljubljana

T: 01 369 69 00
F: 01 369 69 14
E: mf.unp@gov.si
www.unp.gov.si

Številka: 06102-20/2022/3

Datum: 4. 8. 2022

ZAPISNIK

o inšpekcijskem nadzoru nad izvajanjem Zakona o javnih financah in predpisov, ki urejajo poslovanje s sredstvi državnega proračuna ter Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti

pri INSTITUTU »JOŽEF STEFAN«, JAMOVA CESTA 39, 1000 LJUBLJANA

Inšpekcijski nadzor je bil opravljen na podlagi 102. do 104. člena Zakona o javnih financah (U. I. RS, št. 11/11 - UPB, 14/13 - popr., 101/13, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617, 13/18 in 195/20-odl. US), Zakona o splošnem upravnem postopku (U. I. RS, št. 24/06-UPB2, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13) in Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (U. I. RS, št. 33/11).

Inšpekcijski nadzor je opravila Vilma Modic, inšpektorica - višja svetnica Urada Republike Slovenije za nadzor proračuna (v nadaljevanju: UNP) na podlagi naloga za inšpekcijski nadzor št. 06102-20/2022/1 z dne 20. 4. 2022.

Institut »Jožef Stefan« (IJS) je bil o obsegu proračunskega nadzora in potrebni dokumentaciji pisno in osebno obveščen 26. 4. 2022. Nadzor se je s prekinitvami (delo na drugih obveznostih, odsotnost zaradi bolniške in dopusta) opravljal od maja do začetka avgusta 2022 na podlagi elektronske izmenjave podatkov, telefonskih razgovorov in pregleda dokumentacije v prostorih IJS dne 1. 6. 2022 in 25. 7. 2022.

I. UVOD

Poslanstvo IJS je v ustvarjanju, širjenju in prenosu znanja na področju naravoslovnih in tehniških znanosti ter znanosti o življenju. IJS izvaja vrhunske raziskave in razvoj tehnologij, kot so nanotehnologije, novi materiali, biotehnologije, tehnologije vodenja in proizvodnje, komunikacijske tehnologije, računalniške tehnologije in tehnologije znanja, tehnologije okolja in reaktorske tehnologije.

IJS upravlja devetčlanski upravni odbor, ki med drugim sprejema tudi letna poročila o izvajanju Programa dela Instituta. Delo in poslovanje IJS vodi direktor, ki ga imenuje Upravni odbor s soglasjem Vlade RS. Mandat direktorja je pet let. V času nadzora je funkcijo direktorja opravljal prof. dr. Boštjan Zalar. Direktor pri sprejemanju odločitev znanstvene narave sodeluje z Znanstvenim svetom IJS. Direktor in Znanstveni svet ustanavljata strokovne komisije. IJS je razdeljen v raziskovalne odseke in laboratorije, ki se povezujejo v širša raziskovalna področja, infrastrukturne in izobraževalne centre ter tehnične, administrativne in podporne službe. V finančno računovodski službi je zaposlenih 27 delavcev, vključno z vodjo mag. Regino Gruden in glavno računovodjo mag. Frido Žlak, ki sta posredovali podatke in obrazložitve vezane na nadzor (vir zapisa: objave na internetu in Letno poročilo za leto 2020).

II. PREDMET NADZORA

Opravljen je bil redni proračunski inšpekcijski nadzor v okviru Letnega načrta dela 2022. Predmet nadzora je bila poraba sredstev proračuna RS, ki jih je IJS prejel v letu 2020 in izvajanje Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti v letih 2018, 2019 in 2020.

Področna zakonodaja in pravna podlaga

- Zakon o javnih financah (U. I. RS, št. 11/11 - UPB, 14/13 - popr., 101/13, 55/15 - ZFisP, 96/15 - ZIPRS1617, 13/18 in 195/20-odl. US: ZJF),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021 (U. I. RS, št. 75/19, 61/20 - ZDLGPE, 133/20 in 174/20 - ZIPRS2122: ZIPRS2021),
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (U. I. RS, št. 33/2011: ZPFOLERD-1),
- Zakon o zavodih (U. I. RS, št. 12/91, 8/96, 36/0-ZPDZC in 127/6-ZJZP.ZZ),
- Odlok o preoblikovanju Instituta »Jožef Stefan« v Ljubljani v javni raziskovalni zavod (U. I. RS, št. 13/92, 65/99, 71/2, 91/2, 11/6, 47/11, 72/11 in 79/14),
- Zakon o računovodstvu (U. I. RS, št. 23/99, 30/2-ZJF- C in 114/6-ZUE: ZR) in
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (U. I. RS, št. 115/2, 21/3, 134/03, 126/4, 120/7 124/8, 58/10, 60/10-pop., 104/10, 104/11, 86/16 in 80/19).

III. OPIS STANJA IN UGOTOVITVE

1. Nadzor po ZJF

1. 1. Letno poročilo 2020

Upravni odbor IJS je na 112 seji dne 25. 2. 2021 sprejel Letno poročilo za leto 2020. Letno poročilo s pripadajočimi prilogami in sklepom Upravnega odbora je IJS dne 1. 3. 2021 posredoval na resorno ministrstvo, ki je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). MIZŠ je dne 16. 7. 2021 izdalo soglasje št. 0140-84/2020/6 k Letnemu poročilu za leto 2020.

Največji delež proračunskih sredstev IJS prejme iz Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS (ARRS). IJS je 30. 11. 2021 ARRS poslal Letno poročilo programa raziskovalne dejavnosti (finančno poročilo za leto 2020-ARRS).

Iz Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za poslovno leto 2020 je razvidno, da je imel IJS:

- 56.599.260,00 EUR celotnih prihodkov in
- 55.580.861,00 EUR celotnih odhodkov.

Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka je znašal 1.018.399,00 EUR.

Iz Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za poslovno leto 2020 je razvidno, da je imel IJS:

- 41.163.348,00 EUR celotnih prihodkov iz naslova javne službe in
- 40.175.708,00 EUR celotnih odhodkov iz naslova javne službe.

Presežek prihodkov nad odhodki je bil pri izvajanju javne službe realiziran v višini 987.640,00 EUR.

Iz Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti za poslovno leto 2020 je razvidno, da je imel IJS:

- 15.435.912,00 EUR celotnih prihodkov iz naslova lastne dejavnosti in
- 15.405.153,00 EUR celotnih odhodkov iz naslova lastne dejavnosti.

Presežek prihodkov nad odhodki je bil pri izvajanju lastne dejavnosti realiziran v višini 30.759,00 EUR.

Iz zapisanega je torej razvidno, da je bila večina ustvarjenega presežka prihodkov nad odhodki v poslovnem letu 2020 posledica izvajanja javne dejavnosti.

Iz Izkaza prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka od 1.1. do 31. 12. 2020 je razvidno, da je imel IJS:

- 61.285.867,00 EUR skupnih prihodkov in
- 57.840.687,00 EUR skupnih odhodkov.

Presežek prihodkov nad odhodki je po denarnem toku znašal 3.445.180,00 EUR.

IJS je v skladu z ZIPRS2021 izračunal presežek po fiskalnem pravilu. Kratkoročne obveznosti IJS so bile na dan 31. 12. 2020 višje od presežka prihodkov nad odhodki po denarnem toku. Na dan 31. 12. 2020 je imel IJS v bilanci stanja evidentiranih 22.624.291,00 EUR obveznosti. Posledično oziroma z upoštevanjem navedenih obveznosti je IJS izkazoval presežek odhodkov v višini 19.179.111,00 EUR.

1. 2. Prihodki iz državnega proračuna

V računovodskem delu letnega poročila 2020 je razkrito, da so po denarnem toku znašali prihodki iz sredstev javnih financ 45.545.938,00 EUR, od tega je daleč največ sredstev v višini 42.399.055,00 EUR zagotovila ARRS, 2.028.435,00 EUR je zagotovilo MIZŠ, 1.118.448,00 EUR je bilo nakazanih iz drugih državnih virov.

IJS je za potrebe inšpekcijskega nadzora pripravil dodatne obrazložitve po namenih in virih sredstev, kot sledi:

a) ARRS zagotavlja sredstva za nacionalne raziskovalne programe, za razne projekte, kot so aplikativni, podoktorski in ciljni ter za financiranje infrastrukturnih centrov. Gre za skupno 277 projektov in programov v skupni vrednosti 28.772.252,00 EUR. Na podlagi kolektivne pogodbe je ARRS nakazala 8.190.810,00 EUR za financiranje ustanoviteljskih obveznosti in za nakupe tuje raziskovalne znanstvene literature. ARRS je nakazala še 5.435.993,00 EUR za zaposlitve mladih raziskovalcev in za nabavo pomembnejše raziskovalne opreme. IJS pridobi namenska sredstva za nakupe nove znanstveno raziskovalne opreme na podlagi razpisa in predložene dokumentacije. Od 5.435.993,00 EUR je bilo za opremo zagotovljenih 1.369.397,00 EUR.

b) MIZŠ je iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov zagotovilo 1.244.354,00 EUR za financiranje raziskovalcev na začetku kariere, za raziskave, razvoj in inovacije-RRI in za verige, mreže ter projekte, ki jih financira Urad za razvoj in kakovost izobraževanja. V projektih gre za 20 % financiranje iz državnega proračuna in 80 % iz evropskega proračuna. V Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po denarnem toku je 80 % teh sredstev v višini 995.483,00 EUR pravilno evidentiranih v okviru AOP 419 – Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije. MIZŠ je zagotovilo še sredstva za nakupe opreme v višini 287.451,00 EUR in 496.630,00 EUR za ostale projekte kot so KTT - Konzorcij za prenos tehnologij iz JRO v gospodarstvo, ERA-NET - European Research Area Network in IRCAI - Mednarodni raziskovalni center za umetno inteligenco, ki je financiran pod okriljem UNESCO.

c) Od 1.118.448,00 EUR so sredstva na podlagi razpisov zagotovili:

- Ministrstvo za zdravje (MZ) 38.552,00 EUR,

- Urad RS za kemikalije 263.350,00 EUR,
- Ministrstvo za infrastrukturo (MZI) 60.881,00 EUR,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) 5.782,00 EUR,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) 437.783,00 EUR,
- Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin 15.550,00 EUR,
- Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) 216.550,00 EUR in
- Ministrstvo za obrambo (MO) 80.000,00 EUR.

Sredstva so bila v pretežni meri nakazana za pokrivanje tekočih stroškov pri posameznih projektih. Ministrstvo za obrambo pa je 80.000,00 EUR nakazalo namensko za nakup opreme. IJS oddaja poročila o nastalih stroških po sklopih izvajanja projektov in na podlagi poročil pridobiva povrnjena sredstva za nastale stroške.

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po denarnem toku je evidentiranih 1.736.848,00 EUR prejetih sredstev iz državnega proračuna za investicije. IJS je za potrebe proračunskega nadzora investicijske prihodke dodatno obrazložil, ker v javno objavljenem Letnem poročilu za leto 2020 ta kategorija prihodka ni posebej obrazložena po namenih v povezavi z viri sredstev.

Največ sredstev v višini 1.369.397,00 EUR je za nove pakete oprem za znanstveno raziskovalno delo zagotovila ARRS.

287.451,00 EUR je zagotovilo MIZŠ, in sicer za nakup opreme v sklopu projektov:

- RI-SI-CLARIN - Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost RRI prostora,
- RI-SI-EPOS - Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost RRI prostora,
- ENRAS - Slovenija–Hrvaška, Interreg Program,
- ELIXIR - Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost RRI prostora in
- IRCAI - Mednarodni raziskovalni center za umetno inteligenco.

Ministrstvo za obrambo je zagotovilo 80.000,00 EUR za nakup opreme pri izvajanju projekta ELME - Ekološki laboratorij z mobilno enoto.

Pri vseh investicijah gre za nakup opreme in ne za investicije v nepremičnine.

V zaključnem računu je v obrazcu Stanje in gibanje neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev izkazana povečana nabavna vrednost opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev v višini 8.739.172,00 EUR, od tega znašajo investicije v zgradbe 423.165,00 EUR, investicije v programsko opremo 159.161,00 EUR in investicije v novo raziskovalno in drugo opremo 8.156.846,00 EUR. Viri sredstev so bili, kot že navedeno, državni proračun, NATO (25.000,00 EUR) in akumulirana amortizacija.

1. 3. Odhodki v letu 2020

a) Iz Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za poslovno leto 2020 je razvidno, da je imel IJS 55.580.861,00 EUR celotnih odhodkov.

Največji delež med odhodki predstavljajo stroški dela, ki so v letu 2020 znašali 33.525.392,00 EUR in so v obrazložitvah zaključnega računa tudi ustrezno razloženi.

Stroški materiala in storitev, ki so evidentirani na kontih 460 in 461 so znašali 16.329.610,00 EUR. Med stroški materiala je bilo največ sredstev v višini 1.419.805,00 EUR porabljenih za material, ki je potreben za delo v laboratorijih. Med stroški storitev je bilo največ stroškov evidentiranih med splošne storitve (3.222.820,00 EUR), sledijo tekoči stroški (2.845.900,00 EUR) in stroški študentskega servisa (1.175.545,00 EUR).

Splošne storitve so evidentirane na analitičnih kontih 46160, 461702, 4618700, 461711 in 46163. Vsi ti stroški so povezani z znanstveno raziskovalnim delom in gre za stroške kot so:

- sodelovanje v mednarodnih organizacijah,
- nakupi aplikacij in licenc,
- nadgradnje računalniških programov,
- projektiranje in obnove,
- naročilo analiz,
- stroški sodelovanja v mednarodnih centrih kot sta European Organization for Nuclear Research - CERN- in Institut v Tsukubi na Japonskem - KEK itd.

Navedeni, evidentirani stroški so bili dodatno pregledani na podlagi analitičnih izpisov iz glavne knjige 2020 po finančnih analitičnih kontih.

Stroški študentskega servisa so bili knjiženi na finančni konto 4618701. Tudi v tem primeru je bil pregledan analitični izpis iz glavne knjige po finančnem kontu. IJS koristi storitve študentskega servisa za namene znanstveno raziskovalnega dela, in sicer gre za pomoč pri posameznih administrativnih procesih, kot je poročanje o delu na evropskih projektih.

Ostale skupine odhodkov, ki so izkazane v obrazcu zaključnega računa so še amortizacija, drugi stroški, finančni odhodki in drugi odhodki (odškodnine in parske izravnave) ter prevrednotovalni poslovni odhodki, ki so skupaj znašali 5.725.859,00 EUR. Med navedenimi skupinami odhodkov ima največji, in sicer 88,8 % delež amortizacija.

b) V izkazu prihodkov in odhodkov po denarnem toku je knjiženih 1.736.848,00 EUR prihodkov iz državnega proračuna za investicije. Pregledani so bili prilivi iz posameznih organov, pravna osnova in namenska poraba sredstev na osnovi knjigovodske dokumentacije.

ARRS je v letu 2020 nakazala 1.369.397,00 EUR namenskih sredstev. Podlaga za nakazila so javni razpisi in sklepi o odobrenih finančnih sredstvih za določene namene. ARRS sredstva nakazuje na podlagi zahtevkov za že nabavljeno opremo. Poraba sredstev na osnovi knjižene knjigovodske dokumentacije (obračunsko načelo) je bila v višini 1.465.800,35 EUR.

IJS ima knjiženih 287.451,01 EUR namenskih sredstev za investicije iz vira MIZŠ. Podlaga izplačanih sredstev so bile pogodbe in aneksi k pogodbam za projekte CLARIN, ELIXIR, EPOS, ENRAS, TRAIN in IRCAI. V letu 2020 je bilo za opremo, vezano na navedene projekte realiziranih 168.973,71 EUR, od tega se 4.365,44 EUR nanaša na projekt TRAIN - Interreg program Italija-Slovenija, za katerega je IJS pridobil sredstva že v prejšnjih letih. V tem primeru gre za sredstva iz kohezijskega sklada. Poraba sredstev v letu 2020 je bila manjša od nakazanih sredstev za posamezne projekte, ker so se projekti izvajali v različnih časovnih obdobjih. Za projekt ENRAS, za katerega so prejeli sredstva v višini 10.549,16 EUR je bil nakup opreme v celoti realiziran že v letu 2019 (sredstva kohezijskega sklada). Podobna situacija je pri projektu CLARIN, za katerega je bila večina opreme v vrednosti 81.911,11 EUR nabavljena že v letu 2019. IJS izkazuje nabavo opreme za projekta EPOS in IRCAI v skupni vrednosti 84.708,66 EUR še v letu 2021.

OPOMBA:

Projekta TRAIN in ENRAS sta bila financirana s strani Službe Vlade RS za razvoj, ker pa gre za manjša projekta z manjšimi sredstvi, so prilivi za ta namen računovodsko evidentirani med sredstvi MIZŠ.

MORS je nakazalo 80.000,00 EUR na podlagi dveh aneksov z dne 12. 12. 2019 in 8. 10. 2020 k Pogodbi o sofinanciranju dejavnosti na področju zaščite, reševanja in pomoči št. 848-3/2018-5-DGZR z dne 11. 6. 2018.

Pregledano je bilo Poročilo o realizaciji letnega načrta ELME za leto 2020 št. IJS-DP-13458 iz marca 2021 in realizacija na podlagi knjigovodskih listin. V finančnem delu letnega poročila ni prikazana nabava prenosnega analizatorja dobavitelja Primalab d.o.o. v vrednosti 68.166,20 EUR, ki je sicer omenjen v vsebinskem delu letnega poročila. Pri proračunskem nadzoru je bil v tem primeru ugotovljen problem neuskkljenosti med strokovno službo, ki pripravlja letno poročilo in knjiženjem v finančno računovodski službi. Pristojni v IJS so bili na problem opozorjeni in ga bodo pri naslednjem letnem poročanju odpravili.

Proračunska inšpektorica pri nadzoru zakonitosti in namenske porabe proračunskih sredstev ni ugotovila kršitev pravnih osnov in nenamenske porabe.

2. Nadzor po ZPFOLERD-1

Nadzor po ZPFOLERD-1 je bil opravljen nad določbami 4. 5. in 15. člena za leta 2018, 2019 in 2020.

2. 1. Razkritje podatkov v letnih poročilih

4. člen ZPFOLERD-1 določa:

»1. Preglednost finančnih odnosov se nanaša na poročanje o dodelitvi in uporabi javnih sredstev za naslednje namene :

- a) poravnava izgub iz poslovanja;
- b) zagotovitev kapitala;
- c) nepovratna sredstva (subvencije, dotacije in podobno) ali posojila, dodeljena pod pogoji, ugodnejšimi od tržnih pogojev;
- d) zagotavljanje finančnih prednosti z odpovedjo dobičku ali izterjavi zapadlih dolgov (na primer z odpisom terjatev);
- e) odpoved običajnemu nadomestilu za uporabo javnih sredstev;
- f) povračilo za finančna bremena, ki jih naložijo državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti.

2. Javno podjetje, ki je prejelo javna sredstva iz prvega odstavka tega člena, mora v svojem poslovnem poročilu, ki je del letnega poročila, ki ga javno podjetje pripravi v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ali po zakonu, ki ureja računovodstvo, v posebnem poglavju razkriti preglednost finančnih odnosov iz prvega odstavka tega člena.«

IJS vodi poslovne knjige in izdaja letna poročila v skladu z določili Zakona o računovodstvu, kot temeljnega računovodskega predpisa za proračun in proračunske uporabnike ter za pravne osebe javnega prava. Pri vsebini, členitvi in obliki sestavnih delov letnega poročila je IJS upošteval podzakonski akt - Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (pravilnik). V skladu s pravilnikom so sestavni del računovodskega poročila priloge in pojasnila k postavkam posameznih prilog. Poročanje o prejetih proračunskih sredstvih je razkrito v posameznih poglavjih letnega poročila. V računovodskem delu letnih poročil so podane pisne informacije, ki se nanašajo na razkrivanje podatkov izkazanih v bilanci stanja, izkazu prihodkov in odhodkov ter prilogah k izkazoma. Računovodsko poročilo IJS pa vsebuje tudi dodatne obrazložitve odhodkov, določenih s strani MIZŠ.

Na podlagi proračunskega nadzora (pregled letnega poročila) in po dodatni razlagi vodje Finančno - računovodske službe IJS v letih 2018 in 2019 ni imel prihodkov, kot jih določajo posamezne alineje 4. člena ZPFOLERD-1.

2. 2. Hramba dokumentacije in podatkov

5. člen ZPFOLERD-1 določa:

»Javna podjetja morajo dokumentacijo s podatki o finančnih odnosih z državnimi organi in organi samoupravnih lokalnih skupnostih in z drugimi javnimi podjetji ter podatke v evidencah o finančnih tokovih javnih sredstev hraniti najmanj pet let po koncu koledarskega ali obračunskega leta, ko so jim bila sredstva dodeljena. Če javno podjetje uporabi ta sredstva v poznejšem obračunskem letu, začne petletni rok teči po koncu tega obračunskega leta.«

IJS izpolnjuje določbe 5. člena ZPFOLERD-1 v skladu z Zakonom o računovodstvu in Pravilnikom o računovodstvu IJS.

IJS trajno hrani naslednje dokumente:

- letne računovodske izkaze,
- končne obračune plač zaposlenih,
- finančne načrte,
- pogodbe za nabavo opredmetenih in neopredmetenih sredstev (oz. do izteka uporabe in izločitve iz uporabe),
- odločbe upravnih in sodnih organov,
- revizijska poročila in
- zapisnike o uničenju računovodske dokumentacije.

Najmanj 10 let hrani:

- glavno knjigo,
- dnevnik in
- listine, ki dokazujejo davčne obveznosti.

Najmanj 5 let hrani:

- knjigovodske listine na podlagi katerih se knjiži in
- pomožne knjige.

Najmanj 3 leta hrani knjigovodske listine plačilnega prometa.

Najmanj 2 leti hrani pomožne obračune in podobne knjigovodske listine.

IJS zagotavlja hrambo dokumentacije in podatkov v evidencah o finančnih tokovih javnih sredstev za leta 2018-2020 v okviru hrambe glavne knjige, dnevnikov in knjigovodskih listin.

2. 3. Sporočanje podatkov

15. člen ZPFOLERD določa:

»1. Za ugotavljanje prevladujočega vpliva iz 3. točke 3. člena tega zakona se poleg deležev vpisanega kapitala seštevajo tudi ustanoviteljske in glasovalne pravice države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter drugih lastnikov, delničarjev ali ustanoviteljev, nad katerimi imajo država in samoupravne lokalne skupnosti neposredno ali posredno prevladujoč vpliv.

2. Za ugotovitev prevladujočega vpliva morajo:

- državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti sporočiti podatke o vseh svojih neposrednih deležih ter ustanoviteljskih in glasovalnih pravicah v pravnih osebah ter o pravnih aktih, ki urejajo finančno sodelovanje, ali o predpisih, v katerih jim je zagotovljen prevladujoč vpliv,
- javna podjetja sporočiti podatke o vrsti in višini vseh neposrednih in posrednih deležih ter ustanoviteljskih in glasovalnih pravicah v pravnih osebah ter o pravnih aktih, ki urejajo finančno sodelovanje, ali o predpisih, v katerih jim je zagotovljen prevladujoč vpliv in
- pravne osebe, ki jih pozove ministrstvo, sporočiti podatke o svoji lastniški strukturi.

Podatke iz prejšnjega stavka morajo po stanju na zadnji dan preteklega leta sporočiti ministrstvu do konca februarja tekočega leta ali v osmih dneh od prejema poziva ministrstva.«

Ministrstvo za finance (MF) je na podlagi 10. odstavka 15. člena ZPFOLERD-1 izdalo Pravilnik o zagotavljanju preglednosti finančnih odnosov (Pravilnik), ki je začel veljati 1. 1. 2012. Priloga Pravilnika so obrazci za poročanje podatkov v skladu z ZPFOLERD-1. IJS je na seznamu, ki ga vodi MF za javna podjetja, katerih skupni letni čisti prihodek v zadnjih dveh poslovnih letih presega 40 milijonov EUR. Pristojnost za vodenje in posodabljanje seznamov ima, v skladu s 13. členom ZPFOLERD-1, MF. MF sestavi seznime, ki mu jih nalaga 13. člen ZPFOLERD-1 na podlagi podatkov iz javno objavljenega in dostopnega Registra zavezancev za informacije javnega značaja, ki ga objavlja AJ PES, posebnega dogovora z AJ PES in podatkov SDH o deležu Republike Slovenije v družbah in ne na podlagi poročil iz Pravilnika. MF IJS, kot tudi druge zavezance, v zadnjih treh letih tudi ni pozvalo k poročanju, v skladu s tretjo alinejo drugega odstavka 15. člena ZPFOLERD-1 in kot je določeno v Pravilniku. Direktor Direktorata za javno premoženje MF je v primeru nadzora po ZPFOLERD-1 pri predhodnih nadzorih, vezanih na druge pravne osebe, podal obrazložitev, da podatkov iz predvidenega načina poročanja v Direktoratu ne uporabljajo, ker ni zagotovljene informacijske podpore, ki jo določa tudi Pravilnik. Predpisano poročanje je zato neustrezno tako za poročevalce, kot MF.

IJS je po določilih 15. člena ZPFOLERD-1 poročal v okviru Letnega finančnega poročila, ki ga je vsako leto poslal pristojnemu ministrstvu (MIZŠ), le ta pa MF in v sprejem Vladi RS. IJS je v vseh pregledanih letih izkazoval obveznost za dolgoročne finančne naložbe v vrednosti 131.866,00 EUR. Za potrebe proračunskega nadzora je IJS podal dodatno obrazložitev, da gre za naložbe v:

- Tehnološki park Ljubljana v višini 71.900,27 EUR iz decembra 2000,
- A-Cosmos v višini 1.978,16 EUR iz januarja 1993,
- Slovensko znanstveno fundacijo v višini 33.696,38 EUR iz decembra 1999,

- Mednarodno podiplomsko šolo v višini 15.648,47 EUR iz januarja 2002 in v
- CO - Centri odličnosti v višini 8.642,86 EUR iz decembra 2009.

Na podlagi proračunskega nadzora je bilo ugotovljeno, da je MF sestavilo seznam javnih podjetij predvsem na podlagi podatkov, ki so razvidni v računovodskih izkazih in evidencah. MF kljub zakonski možnosti tudi ni pozvalo IJS k pošiljanju podatkov po 15. členu ZPFOLERD-1, ker jih ne obdeluje in ne uporablja.

Proračunska inšpektorica pri nadzoru ni ugotovila kršitev izvajanja določil ZPFOLERD-1. Ugotovljeno je bilo neupoštevanje določila ZPFOLERD-1 v delu, kjer je predvideno poročanje o deležih v drugih pravnih osebah na posebej za to predvidenih obrazcih, ki pa jih MF pri svojem poročanju evropski komisiji ne uporablja.

Proračunska inšpektorica je na podlagi določil 15. člena ZPFOLERD-1 in ob upoštevanju dejstev ter vzpostavljene prakse izdala opozorilo pristojnim na IJS, da mora IJS, poleg izkaza dolgoročnih finančnih naložb v letnem finančnem poročilu, prikazati svoje deleže oziroma finančne naložbe v drugih pravnih osebah na posebej predvidenem obrazcu.

Direktor IJS je pred zaključkom nadzora podal pisno izjavo z dne 13. 6. 2022, s katero se IJS zavezuje, da bo skladno s 5. členom Pravilnika o zagotavljanju preglednosti finančnih odnosov do 28. februarja tekočega leta poslal na MF Direktorat za javno premoženje poročilo v Excel tabeli o svojih deležih in ustanoviteljskih ter glasovalnih pravicah v drugih pravnih osebah, ki jih je imel IJS v preteklem letu. Dokazilo bo v vednost poslano tudi na UNP-SPI.

POVZETEK

Opravljen je bil redni proračunski inšpekcijski nadzor v okviru Letnega načrta dela 2022. Predmet nadzora je bila poraba sredstev proračuna RS, ki jih je IJS prejel v letu 2020 in izvajanje Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti v letih 2018, 2019 in 2020.

1. Nadzor na podlagi ZJF:

IJS je imel v letu 2020 61.285.867,00 EUR vseh prihodkov po denarnem načelu, od tega so znašali prihodki iz sredstev javnih financ 45.545.938,00 EUR. Iz državnega proračuna je bilo za tekočo porabo nakazanih 42.813.607,00 EUR, za investicije 1.736.848,00 EUR in iz državnega proračuna iz sredstev EU 995.483,00 EUR. Poraba sredstev javnih financ je bila pregledana na podlagi Letnega poročila za leto 2020 (obrazci zaključnega računa in obrazložitve), zbira knjigovodskih listin za najvišje izkazane stroške materiala in storitev, pravnih osnov za nakazila namenskih investicijskih transferov, knjigovodskih listin za investicijske transfere za obdobje 3 let, Poročila o realizaciji letnega načrta dela ELME za leto 2020 in z upoštevanjem dodatnih obrazložitev pristojne vodje Finančno-računovodske službe IJS in glavne računovodje v IJS.

Proračunska inšpektorica pri nadzoru zakonitosti in namenske porabe proračunskih sredstev ni ugotovila kršitev pravnih osnov in nenamenske porabe.

2. Nadzor na podlagi ZPFOLERD-1:

Opravljen je bil nadzor nad izvajanjem določb 4., 5. in 15. člena ZPFOLERD-1 v letih 2018, 2019 in 2020, ki določajo razkritje podatkov v letnih poročilih, hrambo dokumentacije in podatkov ter sporočanje podatkov za ugotavljanje prevladujočega vpliva v drugih pravnih osebah.

Proračunska inšpektorica pri nadzoru ni ugotovila kršitev izvajanja določil ZPFOLERD-1. Je pa izdala opozorilo pristojnim na IJS, da na podlagi vsakoletnega zaključnega računa

in poleg izkaza dolgoročnih finančnih naložb v letnem finančnem poročilu IJS pošlje prikaz svojih deležev v drugih pravnih osebah na posebej predvidenem obrazcu. Opozorilo je direktor IJS že pred zaključkom nadzora upošteval in podal ustrezno izjavo.

Zoper ta zapisnik so dovoljene pripombe v roku 15 dni po vročitvi. Pripombe naslovite na Ministrstvo za finance, Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Fajfarjeva 33, Ljubljana.

Vilma Modic
PRORAČUNSKA INŠPEKTORICA
inšpektorica-višja svetnica

Vročiti:

- Institut »Jožef Stefan«, Jamova cesta 39, 1000 Ljubljana – po ZUP

V vednost:

- Kabinet Ministrstva za finance - po elektronski pošti na gp.mf@gov.si